

הכנת מושגי יסוד - נאציזם, מלה"ע ה-2 והשואה

עליכום להכין תוצר להדפסה על פי ההנחיות שלהלן.
מצורף תוצר לדוגמה (הוא כבר מודפס ותלוי על ציר הזמן במסדרון).
התוצרים צריכים להיות מוכנים להדפסה ביום ה' הקרוב - 22.9.

ההנחיות:

1. יש לבחור מושג יסוד אחד מהרשימה למטה ולהכין דף שמציג אותו.
2. יש להכין את התוצר בקובץ גוגל דוקס בדרייב ולשתף את המורה (מומלץ ליצור עותק של קובץ זה ולשנות את השם).
3. התוצר יהיה בגודל A4, ויכלול טקסט ותמונה בשחור-לבן שיחלקו את שטח הדף בערך חצי-חצי. פונט FrankRuehl בגודל 18, רווח בודד בין שורות, כמו בדוגמה.
4. את התמונה יש למתוח עד קצוות הדף, בלי למרוח את הפרופורציות שלה.
5. מתחת לתמונה תבוא שורת הסבר קצרה על המופיע בה, כולל תאריך ומקום.
6. המיקום של התמונה והטקסט - לשיקולכם.
7. הטקסט צריך לכלול התייחסות תמציתית אך ברורה לקריטריונים הבאים (בדומה לחמשת הממים): זמן, מרחב, אוכלוסיה, עיקר העניין/הפעילות, הקשר לתהליכים שלמדנו שהנושא השפיע עליהם או הושפע מהם (תהליך אחד או יותר).
8. הימנעו מפירוט יתר של שמות, תאריכים ואירועים קטנים, החוכמה היא להוציא את העיקר מתוך המקורות שלכם.
9. הספר הדיגיטלי מכיל מידע (לעיתים חלקי) על רוב המושגים. חפשו על פי תוכן העניינים:

<http://www.school.kotar.co.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=76078358>

רשימת מושגים:

היטלר, מוסוליני, סטלין, צ'רצ'יל, רוזבלט, גבלס, הימלר, היידריך, אייכמן, גרינג, הירוהיטו, רומל;
נאציפיקציה, יום החרם, ליל הסכינים הארוכות, חוק ההסמכה, ליל הבדולח, חוקי נירנברג, SS, גסטאפו, איינזצגרופן, מבצע אותנזיה, הסדר החדש, גנרלגוברנמן, גטו, יודנראט, אקציה, מחנה ריכוז, בורות ירי, משאיות גז, מחנה השמדה, צעדות המוות, בליצקריג, פרל הרבור, מבצע ברברוסה, פקודת הקומיסרים, קרב סטלינגרד, הפלישה לנורמנדי, תקיפת יפן בנשק גרעיני, משפטי נירנברג, חסידי אומות העולם;

פרל הארבור

ביום ראשון ה-7.12.1941 תקפו מטוסי הצי היפני את נמל הצי האמריקאי בפרל הארבור שבהוואי. התקפה זו הייתה יריית הפתיחה למאבק הסופי בין שתי המעצמות שניסו לשלוט באזור האוקיינוס השקט קרוב ל-50 שנה. יפן שראתה את עצמה השולטת העיקרית של דרום מזרח אסיה ראתה בארצות הברית את הסכנה האסטרטגית הגדולה ביותר לשליטתה באזור. עקב כך החליטה יפן להוציא את הצי האמריקאי מכלל פעולה וכך למנוע מארצות הברית לעצור את היפנים.
אירוע זה צירף את ארה"ב למלחמה - הציבור האמריקאי שהיה מפולג לגבי מידת המעורבות של ארצות הברית במלחמה באירופה, התאושש מהר מאוד מהלם המתקפה בפרל הארבור והתאחד כולו סביב הקריאה לנקום ביפן, בהיטלר ובפשיזם. ההתקפה הקשה על הצי העירה את אמריקה ממרבצה וגרמה לה להיכנס בכל הכוח לתוך מלחמת העולם השנייה, מה שהוביל בסופו של דבר לניצחון בעלי הברית על היפנים והנאצים. בנקודה זו הפכה המלחמה לעולמית, טוטאלית ואכזרית במיוחד כאשר צבאות כל הצדדים טבחו באזרחים ושבווי מלחמה.

חילוץ ניצולים בפרל הארבור, 1941. ברקע - אוניית מערכה עולה באש.

רשימת מקורות מידע

<https://www.britannica.com/event/Operation-Barbarossa>

<http://textologia.net/?p=16636>

<http://www.theatlantic.com/photo/2011/07/world-war-ii-operation-barbarossa/100112/>

מבצע ברברוסה - הפלישה הגרמנית לבריה"מ

ב-22 ליוני 1941 הצבא הגרמני פלש אל ברית המועצות כנגד ההסכם שהיה בין שתי המדינות (הסכם ריבנטרופ-מולוטוב). היטלר הפר את ההסכם על אף התנגדותם של כמה מפקדים בכירים בצבא הגרמני. הגרמנים תקפו משלושה כיוונים באותו הזמן, בצפון לכיוון העיר לנינגרד, בדרום לכיוון אוקראינה ובמרכז לכיוון מוסקבה. בהתחלה הצבא הגרמני הצליח לכבוש במהרה שטחים רבים, מה שגרם להיטלר לזלזל עוד יותר בצבא הסובייטי - זאת אחת הסיבות למה לא הצליח לכבוש את כל בריה"מ. סיבה נוספת היתה החורף. החורף היה נורא וקר, הרבה מתו מקור, הדלק בטנקים קפא וגם התותחים קפאו, ולבסוף גרמניה נסוגה.

מבצע ברברוסה היה המבצע שהשלים את התהליך - משלום למלחמת עולם טוטאלית. ברגע שגרמניה צירפה את מעצמת העל בריה"מ למלחמה זה מה שפיתח את המלחמה, ממלחמה אזורית למלחמה עולמית. המעצמה הזו כמו ארה"ב שהצטרפה שנה לאחר מכן, הפכה את המלחמה ליותר טוטאלית ואידאולוגית. נאציזם מול תפיסת העולם הליברלית והקומוניסטית.

חייל גרמני הולך לכיוון גופה של חייל סובייטי וטנק העולה באש, בחלק הדרומי של בריה"מ, בימים הראשונים של מבצע ברברוסה, 1941

מבחן מבוא לנאציזם, מלה"ע ה-2 והשואה

- לפניך מבחן בן שלושה חלקים:
 - שאלות רב ברירה (40 נקודות), 10-15 דקות
 - השלמת מושגים (40 נקודות), 15-20 דקות
 - מפה אילמת (20 נקודות), 5-10 דקות
- יש לענות על פי ההנחיות - נא לקרוא אותן בקפידה.
- משך המבחן - 45 דקות.
- חומר עזר מותר לשימוש - מוח.

חלק ראשון (40 נקודות)

יש לענות על 10 שאלות מתוך 14

1. ה"גנרלגוברנמן" היה (סמן/י נכונים):

- a. אזור בפולין שלא סופח לרייך הגרמני
- b. דרגה בכירה בצבא הגרמני - הוורמאכט
- c. האזור בו הוקמו רוב מחנות ההשמדה
- d. הכינוי של הגנרל האמריקאי שניצח בהרבה קרבות מול היפנים

2. פרל הארבור הוא המקום בו:

- a. הגרמנים תקפו את האמריקאים ב-1941
- b. האמריקאים הטילו פצצת אטום בניסיון להכניע את יפן
- c. הבסיס הימי הגדול של ארה"ב באוקייאנוס השקט שהותקף ע"י היפנים
- d. נחתם הסכם הכניעה של יפן לארה"ב בסוף המלחמה

3. מנהיג המפלגה הפשיסטית באיטליה שהיה בברית עם היטלר:

- a. הרמן גרינג
- b. בניטו מוסוליני
- c. וינסטון צ'רצ'יל
- d. תאודור רוזוולט

4. תהליך ההפרדה של יהודי גרמניה מכלל החברה הגרמנית נתרם ע"י:

- a. חוק ההסמכה
- b. חוקי נירנברג
- c. צעדות המוות
- d. פקודת הקומיסרים

5. קרב סטלינגרד היה קרב קשה וממושך שהתחולל בתקופה:

- a. 1919-1933
- b. 1933-1939
- c. 1939-1941
- d. 1941-1945

6. סדר את המושגים הבאים לפי הזמן בו הופיעו (רשמו מספר 1-4 מתחת לכל מושג):

מחנה השמדה, חוקי נירנברג, ריכוז יהודים בגטאות, בורות ירי

7. חסידי אומות העולם היו אנשים שקיבלו החלטה מוסרית קשה בתקופה:

- a. 1919-1933
- b. 1933-1939
- c. 1939-1945
- d. כל התשובות נכונות

8. המעבר מריכוז יהודים להשמדתם הושפע מאד (סמן/י נכונים):

- a. מצעדות המוות
- b. מפקודת הקומיסרים
- c. מהטלת פצצות האטום על יפן
- d. ממבצע ברברוסה

9. הצעד הרשמי הראשון שנקטה המפלגה הנאצית נגד היהודים אחרי שתפסה את השלטון היה:

- a. אירועי "ליל הבדולח"
- b. הקמת מחנה הריכוז דכאו ב-1933
- c. יום החרם (1939)
- d. יום החרם (1933)

10. אנשי ה-SA היו ברובם _____ ופעולותיהם קידמו את בעיקר את _____:

- a. האליטה של המפלגה הנאצית, תהליך חיסול הדמוקרטיה
- b. אנשי מעמד הביניים, תהליך ההתדרדרות של אירופה משלום למלחמה
- c. מובטלים וחסרי השכלה, תהליך הנישול של יהודי גרמניה ותהליך חיסול הדמוקרטיה
- d. אנשי דת קנאיים, תהליך ההשמדה של יהודי אירופה

11. פעילותו של היידריך תרמה לתהליך (סמן/י נכונים):

- a. הצטרפות ארה"ב למלחמה
- b. המעבר מנישול יהודים לריכוז שלהם
- c. המעבר מריכוז יהודים להשמדתם
- d. נסיגת גרמניה מבריה"מ עד לכניעתה

12. חוק ההסמכה:

- a. הסמיך את היטלר להיות הפיהרר של גרמניה
- b. הסמיך את הממשלה לחוקק חוקים, גם בניגוד לחוקה
- c. הסמיך את הרייכסטאג לקבל החלטות בנוסף לממשלה
- d. הסמיך את הנאצים להפריד את היהודים מהגרמנים

13. משטרת הגסטפו היתה קשורה לתהליך (סמן/י נכונים):

- a. ביטול האמנציפציה ואכיפת הנישול של היהודים
- b. המעבר של אירופה משלום למלחמה אזורית
- c. ביטול חוזה ורסאי
- d. חיסול הדמוקרטיה בגרמניה והשלטת טרור על אזרחיה

14. בעיני הנאצים, "הסדר החדש" נועד:

- a. להפוך את אירופה לנאצית
- b. לסדר מחדש את הגבולות באירופה ככה שכל מדינה תקבל את המקום שלה
- c. להשביח את כל הגזעים באמצעות ערבוב שלהם עם הגזע הארי
- d. לסדר מחדש את אירופה, ככה שהגזעים הנחותים ישרתו את הגזע העליון

חלק שני (40 נקודות)

יש לענות על 20 מתוך 24 המושגים החסרים

15. השלימי:

אחרי אירועי _____, בהם נרצחו עשרות יהודים בגרמניה ונחרבו חנויות ובתי כנסת, התחילו הנאצים להשתמש ב _____ לא רק לשם כליאת גרמנים שהתנגדו לשלטונם, אלא גם לשם כליאת יהודים ושליחתם לעבודות כפייה. זמן קצר לאחר מכן, עם פרוץ המלחמה באירופה, רוכזו היהודים גם ב _____ שהיו שכונות עירוניות צפופות, במטרה לטהר כמה שיותר מהשטחים הכבושים מיהודים. כאשר המלחמה התפשטה גם לשטחי בריה"מ, החל רצח המוני של יהודים בשיטת _____, שיטה שהיו לה הרבה בעיות, כמו בזבוז תחמושת וגילויי מצוקה של חיילים גרמנים. לכן, הקימו הנאצים את _____ בהם הרצח הפך להיות יעיל ותעשייתי ביותר, תוך הונאה של הקרבנות והסתרת הרצח מכלל האוכלוסיה. משלוחים של יהודים להשמדה בשלב הזה כונו _____ בחודשים האחרונים למלחמה, עברו הנאצים לרצח בשיטת _____, שיטה שנועדה גם לטשטש ראיות להשמדת היהודים וגם להמשיך ולנצל את חלקם כעובדי כפייה עד הרגע האחרון.

16. השלם:

יפן וארה"ב נלחמו באזור _____ מאז שנת _____ . הצעד שהוביל את יפן להיכנע לארה"ב היה _____, בשנת _____.

17. השלימי:

האמנציפציה המלאה של יהודי גרמניה הסתיימה בשנת _____, בעקבות _____ . באותה שנה, הסתיימה התקופה בה המשטר בגרמניה היה _____ והיא הפכה תוך זמן קצר להיות _____ . תקופת השלום באירופה הסתיימה בשנת _____ כאשר גרמניה פלשה לפולין, ואילו בשנת _____ הפכה המלחמה מאזורית לעולמית בעקבות _____ וגם _____.

18. השלם:

בעקבות כניעת גרמניה במלחמת העולם ה-1, נחתם איתה _____, בשנת _____, בו ננקטו צעדים שנועדו לפצות כלכלית את _____ ולהחליש את הצבא והכלכלה של גרמניה. ההסכם הזה הוביל את גרמניה לסדרה של משברים פוליטיים וכלכליים בעקבותיהם התחזקה המפלגה הנאצית עד שתפסה את השלטון בשנת _____. באותה שנה החל תהליך ה _____, שהיה תהליך הפיכתה של גרמניה למדינה נאצית.

חלק שלישי (20 נקודות)

יש לשבץ 10 ארצות/אזורים מתוך 13

19. יש לשבץ את ארצות והאזורים הבאים במפות האילמות המצורפות:

מזרח אסיה, אירופה, ברית המועצות, יפן, האוקיאנוס השקט, ארצות הברית, גרמניה, פולין, בריטניה, צרפת, מזרח אירופה, צפון אפריקה, איטליה

בהצלחה!

בחירת סיפורי דילמה - כיתת אלון

נושא על	חוקרים/ות	בחירת סיפור	ממשבות/ים
התנגדות גרמנית לנאציזם	חן רביבו מאי בן ציון עדי דדון עמית פרידמן	"הורד הלבן" - קבוצה מחתרית של סטודנטים במינכן	אופק אדל שקד
	סופי קוזמוב לירן מוחה	מבצע ואלקירי - ניסיון התנקשות בהיטלר והשתלטות על גרמניה מבפנים	נעם הילה טל ט
יהודים בעלי השפעה תחת שלטון הנאצים	ליעד קרויטור עמית ישר תומר למברג טל טוב	צאלק פרחודניק - שוטר יהודי בגטו ורשה	סופי קוזמוב יסמין
חיילים פשוטים שהשתתפו בהרג ההמוני	אדל נרקיס אופק איזון יונה שוחי	פריד - חייל שהשתתף ברצח יהודים	סהר משה מיכל קושמרו בראל אמר
	יסמין הלה נועם נטע	קורצבך - קצין גרמני שהחביא יהודים	לינור שליו עמית פרידמן לירן ליעד
מצילים / חסידי אומות העולם.	סהר משה לינור מיכל קושמרו	הנסיכה אליס - הצלת יהודים ביוון	מאי בן ציון נטע זכאי עדי דדון
	דור אוראל בראל	ד"ר הלמי - רופא מצרי בברלין	יונה
הפצצה מכוונת של אוכלוסיה אזרחית	נדב בלום שיר חנון שקד חן לוי אדיר אמר	לאו סילארד - מדען, מראשי פרויקט הגרעין האמריקאי	שוחי

סיכום הצגת הנושאים

<ul style="list-style-type: none"> התקופה בה החלה ההתנגדות הגרמנית לנאציזם היא בין השנים 1933 (כבר מעליית הנאצים לשלטון) ועד ל-1945 (סיום המלחמה). רוב המקרים והאוכלוסיות קרו ופעלו בתוך גרמניה, למעט קבוצות התנגדות של אנשי צבא שחלקם פעלו באזורים מחוצה לה. היו כמה אוכלוסיות שהתנגדו לנאצים: - אנשי דת וכנסייה, קתולים ופרוטסטנטים. - הורד הלבן: קבוצת סטודנטים ממינכן. - אנשי שמאל פוליטיים. - אנשי צבא. - אנשי אצולה. - אנשים גרמנים יחידים או בקבוצות קטנות. הסיבות והמניעים להתנגדות היו מניעים פטריטיים, דתיים ומוסריים, כאשר צו מצפונם של המתנגדים היה מדריך אותם לאורך כל הדרך. ההתנגדות באה לידי ביטוי בעיקר בניסיונות התנקשות (רבים מספור) שהיו בהיטלר (מאדם אחד עם אקדח עד למבצע מאורגן וארוך כמו במבצע ואלקירי). היו קצינים ואנשים חשובים שניסו לשלוח מידע ואזהרות שונות לאיכות גרמניה במטרה לעצור את היטלר (כמו למשל גנרל לודוויג בק), או ניסיונות להדיח את היטלר מהשלטון (למשל באמצעות מהפכה צבאית). היו גם ניסיונות שונים של התאגדות העם למען הדחתו של היטלר וסיום העריצות, קבוצה ידועה שפעלה למען מטרה זו = הורד הלבן. (מאי בן ציון, עמית פרידמן, עדי דדון, לירן מוחה, מיכל קושמרו וסהר משה) 	התנגדות גרמנית לנאציזם
<ul style="list-style-type: none"> התקופה בה היו יהודים בעלי השפעה תחת השלטון הנאצי הייתה משנת 1933 עד 1945. זירות ההתרחשות היו מדינות תחת השלטון הטוטליטרי הנאצי. היהודים שיזמו מרידות בגטאות היו מנהיגים כמו ראשי מועצה שהיו חברים ביודנראט ובעלי סמכות. המאפיין של היהודים הוא אנשים בעלי כוח אצל היהודים ומצד שני הנאצים בטחו בהם. רוב ראשי היהודים בקבוצות מסוימות נבחרו על ידי הנאצים עצמם. הם שיתפו פעולה עם הנאצים כי זה העניק להם יחס שונה משאר האסירים בגטו. קיבלו יותר מזון.. אך הכי חשוב- שמר עליהם ועל משפחותיהם מפני מוות. הכוח שלהם היה בעזרת הקשר עם שתי הצדדים. יהודים אלו התמודדו במצב תמידי של ניסיון לפשר בין החובה למלא אחר מטרות הרסניות של הנאצים לבין השאיפה להישרדות החברה היהודית. הדילמה בצד מי לעמוד. מי יותר חשוב לוי? המנהיג מעלי או שמא האוכלוסייה שאני מייצג? למשל של היודנראטים, שהיו צריכים לקשר ולדאוג שכולם יהיו מרוצים. (סופי יסמין וליעד) 	יהודים בעלי השפעה תחת שלטון הנאצים
<ul style="list-style-type: none"> ההרג ההמוני בוצע בתקופת ההשמדה ההמונית (בידיי חיילים פשוטים) מ-1941 עד 1943. אומנם ההרג ההמוני נמשך עד שנת 1945 ובשנת 1943 נפסק רק בידיי חיילים פשוטים בגלל בעיות נפשיות ופסיכולוגיות שהחיילים הפשוטים לא עמדו בהם וסירבו לעשות זאת, לכן הצבא הנאצי הפסיק את ההרג ההמוני על ידיי חיילים פשוטים. הרציחות התחילו באזור שנכבש ברית המועצות במבצע ברברוסה באזורים: בלרוסיה, אוקראינה, קרים, לטביה, ליטא ואסטוניה. 	חיילים פשוטים שהשתתפו בהרג ההמוני

<ul style="list-style-type: none"> ● החיילים הפשוטים היו אזרחי גרמניה שהשקפת העולם שלהם לא הייתה בהכרח נאצית, היו אנשים שהושפעו מגרמניה הנאצית והיו כאלה שלא הסכימו והוכרחו להרוג. ● מידת המודעות שלהם לזוועות שבוצעו היא גבוהה מאוד ולמרות זאת מידת המוסר שלהם לא אפשרה להם לפעול. נראה שרובם לא היו מרוצים מביצוע הזוועות ביהודים, אולם היו פסיביים בקשר לכך. חלקם (הוורמאכט) באמת לא הרגישו שהם רוצחי המונים. ● הגבת החיילים להוראה להרוג אזרחים תמימים ופשוטים הייתה להם קשה ומחרידה והיה להם קשה להתמודד, וחלקם הגיעו למצב נפשי מעורער ופסיכולוגי לא טוב. ● הדילמה- האם להתנגד ולמרוד בשלטון? להפוך למפלצת שהורגת ורוצחת אנשים? לחיילים הפשוטים היו דילמות רבות שגרמו להם למצבים לא טובים, הם פחדו על חייהם. למשל אם הם היו מתנגדים לשלטון, הם פחדו להתנגד ולא ממש יכלו להיות צד בעניין. הגורל של החיילים והגורל של הנרצחים בידי השלטון. <p style="text-align: center;">(לינור שליו, חן רביבו ואדל נרקיס)</p>	
<p>מצילי היהודים פעלו משנת 1939 עד 1945, תקופת השמדת היהודים. מצילי היהודים פעלו בכל אירופה והמדינות שגרמניה הנאצית כבשה. רוב מצילי היהודים הגיעו מפולין מכיוון שהרוב המוחלט של מחנות ההשמדה היה בפולין בכלל, עיקר ההרג והשמדת היהודים התבצע במזרח אירופה ולכן אזרחי פולין גילו יותר אמפתיה ליהודים ועזרו להם. מאותה הסיבה היו גם הרבה מצילי יהודים בהולנד, צרפת (היו הרבה יהודים בצרפת למרות שלא היו מחנות השמדה בצרפת), אוקראינה ובלגיה.</p> <p>מצילי היהודים הצילו יהודים מכיוון שהבינו שזה נוגד את המוסר ואת המצפון שלהם והם התנגדו להיות שותפים או עדים לרצח של יהודים חפים מפשע. בנוסף הרבה אנשים הצילו יהודים כחלק משליחות דתית או מניעים הומניטריים. מי שהחליט להציל את היהודים היה נאלץ להסתכן בהרג שלו ושל כל משפחתו. ברוב הפעמים, מצילי היהודים החביאו את היהודים בבתיים או נתנו להם מקום מחסה כזה או אחר, בנוסף הביאו להם אוכל ושתייה כדי שיוכלו להתקיים. כחלק מהצלת היהודים מצילי היהודים המציאו ניירות מזויפים וזהויות בדויות ליהודים וניסו אף להבריחם מעבר לגבול.</p> <p style="text-align: center;">(אופק איזון, תומר למברג, שחר אבני, יהונתן נדב)</p> <p>מצילי היהודים פעלו בתקופת תחילת המלחמה באירופה (1939) עד סיום המלחמה (1945).</p> <p>חסידי אומות עולם פעלו בעיקר באירופה והסביבה.</p> <p>האוכלוסיות מהן הגיעו המצילים הן אוכלוסיות שונות, כשרוב חסידי אומות עולם באו בעיקר מפולין, במקום השני הולנד, ומיד אחר כך צרפת.</p>	<p>מצילים / חסידי אומות העולם</p>

<p>בפולין אוכלוסיית חסידי אומות עולם היא הגדולה ביותר (6,620) מפני שכל מחנות ההשמדה היו שם ולכן היה צורך לאנשים עם לב מספיק רחב להציל נפשות רבות שדרך הוצאתם להורג הייתה משמעותית ואכזרית ביותר והרחמים של חסידי אומות עולם כלפי היהודים היו עזים.</p> <p>בהולנד ישנם 5,516 חסידי אומות עולם.</p> <p>כנסיות ברחבי הולנד מחו נגד גירוש יהודי הולנד למחנות ההשמדה ועל כך גירשו הגרמנים את היהודים שהוטבלו לנצרות.</p> <p>בנוסף, הוקמו קבוצות הצלה הולנדיות שונות של סטודנטים בשל חוגי הכנסייה, שסייעו ליהודים למצוא מקלט, ופעלו בעיקר להצלת ילדים.</p> <p>תנועות מתנגדות הולנדיות הוקמו בשנת 1943 בעקבות גיוס הולנדים לעבודות כפייה.</p> <p>המניע העיקרי של חסידי אומות עולם בהולנד מתוך הגנה על הלאום ההולנדי ועל אזרחי הולנד.</p> <p>בצרפת ישנם 3,925 חסידי אומות עולם.</p> <p>יהודי צרפת סבלו מיחס מזלזל של הגרמנים כלפיהם מבחינת הרג ברחובות, גירוש למחנות השמדה (אשוויץ ועוד נוספים), עבודות כפייה וכו'. בנוסף, לכל האיזמים הבנליים הוקם מתחם בצרפת ובו נעצרו 7,000 יהודים והוחזקו במשך מספר ימים ללא מים ומזון.</p> <p>למתחם זה קראו "מתקני החורף ולודרום", יהודים גורשו למתחם זה עד 1944. למעלה מ-77 אלף יהודים אשר חיו בצרפת ב-1940 גורשו ונרצחו. ביו הסיבות הרבות שניצלו שלושת רבעי יהודי צרפת היא שינוי יחס האוכלוסייה כלפי היהודים לאחר שנודעה מטרת הגירוש, כמו גם פעילות מוגברת של מחתרות יהודיות ולא יהודיות אשר עסקו בהסתרת היהודים.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● הצילו יהודים מפני שריחמו עליהם וכנראה הזדהו עם סבלם, כלומר, מניע של עזרה לאדם בצרה. ● מחאה נגד הנאציזם ● יחסי שכנות טובים בין היהודים לשאר האוכלוסיות. ● חלק מחסידי אומות העולם ראו בהצלת יהודים מאין שליחות דתית, כלומר, שמירה על ערכי המוסר והאנושיות. הצלת יהודים היה קשה ומסוכן מכיוון שבמידה והעוזרים להצלת היהודים נתפסים, העונשים עליהם יהיו חמורים ואפילו מאיימים על חיי המסתירים. <p>במזרח אירופה הגרמנים היו הורגים לא רק את המסתירים, אלא גם את בני משפחותיהם.</p> <p>הצילו את היהודים בכך שהסתירו אותם בבתיים, חוות, ואפילו מנזרים.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● המציאו עבורם ניירות מזויפים וזהויות בדויות. ● הבריחו מעבר לגבול וסייעו לבריחת היהודים. ● הצילו ילדים יהודים באמצעות משפחות מאמצות, מנזרים וארגוני מחתרת שסייעו למצוא בתים לילדים. <p style="text-align: center;">(נטע זכאי והילה קירשנבאום)</p>	
<p>המדינות שהשתמשו בפצצות אוויר היו גרמניה (הראשונה) שתקפה את פולין ב-1939 והתקפה זו נקראת "הבליצקריג". בנוסף, ארה"ב בהפצצת טוקיו ב-1942 והפצצה</p>	<p>הפצצה מכוונת של</p>

אוכלוסיה אזרחית	<p>האחרונה היא פצצת האטום שהטילה ארה"ב על ירושימה ונגאסקי ביפן ב-1945. השימוש בפצצות האוויר מראות כוח ונוכחות. הנפגעים העיקרים מהפצצות הללו הם יפן, פולין ובריטניה. הדילמות בנושא הפצצות האוויריות:</p> <ol style="list-style-type: none">1) האם פצצת האוויר היא צד אסטרטגי נכון2) אי הידיעה למה פצצת האטום גורמת3) האם לפגוע בחפי פשע <p>בנוסף, גם לאישים יש דילמות רבות לדוגמה: איינשטיין- האם להמציא פצצה שיכולה לגרום לתוצאות הרסניות. (שיר, שקד, אדיר, נדב)</p>
----------------------------	---

מקורות מידע

יד ושם- הצלה בארמון המלכה :

http://www.yad-vashem.org.il/yv/he/righteous/stories/princess_alice.asp

יוון, בתוך: ישראל גוטמן, **האנציקלופדיה של השואה**, ספריית פועלים בע"מ 1990 (עמ' 566)

רקע:

ב1940, לפני הכיבוש הגרמני ביוון חיו 80,000 יהודים. הגרמנים והאיטלקים כבשו את יוון ב1941. בחלקה הייתה תחת כיבוש איטליה ובחלקה האחר תחת כיבוש גרמניה. ב1943 איטליה נכנעה, וגרמניה כבשה את כל יוון והחל מצוד על היהודים. כשהאיטלקים היו אחראים על האזור הם לא רצחו יהודים, וכשהגרמנים נהיו אחראים לחלוטין על האזור, החל תהליך ההשמדה ביוון. האיטלקים לא רצו להרוג את היהודים, הגרמנים הם אלה שקידמו את תהליך ההשמדה של היהודים. [יד ושם - הצלה בארמון המלכה]

התהליכים עצמם מתקשרים ל"פתרון הסופי" שנמשך מ1941 עד 1945. הפתרון הסופי היה בעצם השמדה כוללת ורצח עם.

יהודי יוון הושמדו בכמה שלבים והעיקריים בהם היו הגירוש במרץ 1943, מתרקה וממקדוניה, שהיו כבושות בידי הבולגרים, הגירושים למחנות ההשמדה במרץ-מאי 1943 מסלוניקי וסביבתה, שהיו בכיבוש הגרמנים, הגירושים במרץ-אפריל 1943, ובקיץ של 1944 משאר חלקי יוון שהגרמנים השתלטו עליהם לאחר כניעתה של איטליה בספטמבר 1943. [אנציקלופדיה של השואה, ישראל גוטמן, 1990]

הנסיכה אליס שעליה מדובר בסיפור, חיה במשפחת מלוכה באתונה, היא הייתה מאוד מכובדת והיה לה המון כוח בגלל שהיה לה קשר משפחתי עם משפחות אצולה בבריטניה ובגרמניה, היא הייתה באמת ממעמד מאוד גבוה. [יד ושם- הצלה בארמון המלכה]

בליקיה
על אליס, היקף
זרקה להציל את לבנה
הנסיכה באיטליה הייתה
הלגה ה-20

הסיפור:

הייתה נסיכה באתונה, בת למשפחת מלוכה. היה לה מעמד מאוד גבוה בחברה, הרבה קשרים סביבה וקרבה משפחתית עם רוב משפחות המלוכה בבריטניה ובגרמניה. אליס הייתה חרשת מלידה ולכן הייתה מאוד רגישה לכל הסבל האנושי. היא התחתנה עם נסיך יווני בשם אנדרו וילדה 5 ילדים.

באותה תקופה ב1939 התחילה מלחמת העולם השנייה, ואליס העבירה את רוב המלחמה באתונה שנכבשה. הבן שלה גויס לצי הבריטי והבעלים של בנותיה שירתו בצבא הגרמני. היא עבדה למען הצלב האדום השוודי והשווייצרי והייתה מאוד נאמנה לשלטון, בגלל קרבתה למקורות הכוח, גם אם חשבה שמשוהו לא נכון, היא לא בדיוק יכלה להביע את דעתה. עוד לפני המלחמה היה בית המלוכה היווני מיוודד מאוד עם משפחתו של חיימקי כהן שהיה יהודי וחבר הפרלמנט לשעבר וגר בטריקלה שבצפון יוון.

משפחת כהן, המשפחה של חיימקי, הייתה משפחה יהודית ביוון שהייתה חייבת לברוח בגלל המצוד שהחל על היהודים ב1941. חיימקי נפטר, והשאיר אחריו חמישה ילדים ואת אשתו רחל. ארבעת הבנים ברחו למצרים ולרחל ובתה לא היה את הכוח לברוח.

אליס שמעה על המצוקה של המשפחה ובגלל הידידות בניהם והרגישות שלה לסבל, הציעה להם מקלט והחביאה אותם בארמונה. מאוחר יותר הצטרף אליהם עוד בן שלא הצליח לעשות את הדרך למצריים ונאלץ לחזור לאתונה.

יש צבא
ביסוס תקופה או
לשם השווה
זה מתבקש
שהייתה
תכננה קשר
הייתה צד
הייתה יוון
עכני כהנה

לס קודם הביולוגיה. כאן צריך
להרחיב ולהבהיר אותה - מה האנציקלופדיה
עלמה לא דיילוג? לא לקרוא יש
פתיחה

הדילמה של הנסיכה אליס היא בעצם לבחור בין המעמד שלה, של משפחתה והנאמנות שלה לשלטון, ובין העקרונות שלה, המוסר האישי שלה ונאמנות לעצמה. עצם העובדה שהיא הייתה נסיכה והיו תחתיה נתינים, היא שימשה דוגמה. המעשה שלה יכול היה לשמש דוגמה "רעה" כי היא בעצם התנגדה לשלטון הגרמני שנחשב חטא גדול באותה התקופה. זה יכל ליצור הרבה מחלוקות והרבה התנגדויות.

בהמשך, במספר מקרים הגרמנים החלו לחשוד בנסיכה והיא גם תושאלה ע"י הגסטפו, ובנקודה זו היא סיכנה ממשית את חייה וחיי המשפחה שלה, היא הגיעה לנקודת סיכון מאוד גבוהה. אך בכדי להתחמק היא השתמשה בכך שהיא כבדת שמיעה, והעמידה פנים שהיא לא מבינה את השאלות. בסופו של דבר הגסטפו עזבו אותה לנפשה, ומשפחת כהן נשארה בחיקוקה של אליס עד השחרור.

בחירתה של אליס הייתה בחירה גורלית שסיכנה את חייה, חיי משפחתה, מעמדה ומעמד משפחתה. הבחירה לתת מסתור למשפחה יהודית הייתה החלטה אמיצה ומוסרית ועל זה צריך להוקיר לה תודה ענקית. לבסוף מעשיה היו לטובה וההשלכות היו השלכות טובות ובזכות האומץ והכוח שלה היא הצליחה להציל את משפחת כהן למרות הסיכון העצום שלקחה על עצמה.

לערך
את העלילה
האובדן
הסוד
יותר

לס
עלמה
השערה
אך היקפה
שלה לא
ושנרו עליה
הברוק

לס קודם
הייתה חרשת
מלידה
לשם השווה
הייתה צד
הייתה יוון
עכני כהנה

דילמה בארמון המלכה

סיפורם של יהודי יוון בזמן מלחמת העולם השנייה:

לפני הכיבוש הגרמני ביוון, חיו 80,000 יהודים. במשך דורות הייתה סלוניקי מוקד תוסס של חיים ויצירה של יהדות ספרד. היהודים היו פעילים בכל תחומי הכלכלה, הנמל החשוב של העיר לא פעל בשבת מכיוון שמרבית העובדים בו היו יהודים. היוונים שהיו מיעוט בסלוניקי, ניסו להשתלט על כלכלתה של העיר ולהקנות לה צביון יווני, הדבר פגע ביהודי המקום [טוטליטריות בשואה, גוטמן]. הגרמנים והאיטלקים כבשו את יוון ב-1941. בחלקה יוון הייתה תחת כיבוש איטליה ובחלקה האחר תחת כיבוש גרמניה. ב-1943 איטליה נכנעה, וגרמניה כבשה את כל יוון, באותה נקודה החל מצוד על היהודים (במהלך הפתרון הסופי). כשהאיטלקים היו אחראים על האזור הם לא רצחו יהודים, כשהגרמנים נהיו אחראים לחלוטין על האזור החל תהליך ההשמדה ביוון. האיטלקים לא רצו להרוג את היהודים, הגרמנים הם אלה שקידמו את תהליך ההשמדה של היהודים וכ-60,000 מיהודי יוון נספו בשואה [יד ושם - הצלה בארמון המלכה].

יהודי יוון הושמדו בכמה שלבים, העיקריים בהם היה הגירוש ב-1943 למחנות ההשמדה. במרץ - מאי גורשו יהודים מסלוניקי וסביבתה שהייתה תחת כיבוש גרמני, בקיץ של 1944 משאר חלקי יוון שהגרמנים השתלטו עליהם. [אנציקלופדיה של השואה, ישראל גוטמן, 1990].

מלחמת העולם גרמה לכך שהכוח הרב שהיה בידי האצולה האירופאית כמעט ונעלם. תופעת הלאומיות והבורגנות גרמה למעמד האצולה להיחלש באירופה, בעקבות זאת התפתח קוד התנהגות מסוים לאצולה. התפיסה של רוב משפחות האצולה הייתה שהם צריכים להיות טובים יותר מאנשים אחרים וחשו כי הם צריכים להוות סוג של "דוגמא" לעם.

מושגי יסוד:

"הפתרון הסופי" - שנמשך מ-1941 עד 1945. הפתרון הסופי היה בעצם השמדה כוללת ורצח עם.

"אריסטוקרטיה" - אחת משלוש צורות השלטון החיוביות על פי אריסטו (מלוכנות, אריסטוקרטיה, שלטון חוקתי). בימי אריסטו שימש המונח להגדרת שלטון המעטים בעלי "המידות הטובות", השולטים למען הכלל. כמו כן, בצורת שלטון זו, מתממש הטוב העליון. מנגד, שלוש צורות השלטון השליליות על פי אריסטו הן עריצות, אוליגרכיה ודמוקרטיה. [ויקיפדיה, ערך אריסטוקרטיה].

ידידות נצחית?

אליס פון פאטנברג הייתה נסיכה באתונה, בת למשפחת מלוכה. היה לה מעמד מאוד גבוה בחברה, הרבה קשרים סביבה וקרבה משפחתית עם רוב משפחות האצולה בבריטניה ובגרמניה. ייתכן שאליס הייתה מאוד רגישה לסבל האנושי בגלל היותה כבדת שמיעה מלידה. היא התחתנה עם נסיך יווני בשם אנדרו וילדה 5 ילדים. ב-1939 התחילה מלחמת העולם השנייה, אליס העבירה את רוב המלחמה באתונה שנכבשה ע"י גרמניה. הבן שלה גויס לצי הבריטי והבעלים של בנותיה שירתו בצבא הגרמני. באותה התקופה, גרמניה ובריטניה היו יריבות ולכן זה יצר הרבה דילמה אצל אליס - במי לתמוך? בגרמנים או בבריטים? היא עבדה למען הצלב האדום השוודי והשווייצרי שהיה מאוד ניטרלי במלחמה. אליס הייתה נאמנה לשלטון בגלל שהייתה קרובה למקורות הכוח בשלטון, גם אם חשבה שמשוהו לא נכון היא לא בדיוק יכלה להביע את דעתה. עוד לפני המלחמה היה בית המלוכה היווני מיוחד מאוד עם משפחתו של חיימקי כהן שהיה יהודי וחבר הפרלמנט לשעבר. משפחת כהן, הייתה חייבת לברוח בגלל המצוד שהחל על היהודים ב-1943. חיימקי נפטר, והשאיר אחריו חמישה ילדים ואת אשתו רחל. ארבעת הבנים ברחו למצרים ולרחל ובתה לא היה את הכוח לברוח.

אליס שמעה על המצוקה של המשפחה וכאן הגיעה אליה הדילמה.

היא הייתה צריכה לבחור בין לשמור על המעמד שלה ושל משפחתה, לשמור על נאמנותה לשלטון, ובין לשמור על עקרונותיה ומוסרה האישי. בנוסף, אליס הרגישה כי היא שימשה

דוגמה לנתינייה, לכן המעשה שלה יכול היה לשמש דוגמה "רעה" כי היא בעצם התנגדה לשלטון הגרמני שנחשב חטא גדול באותה התקופה. זה יכל ליצור הרבה מחלוקות והרבה התנגדויות.

ובסופו של דבר בגלל הידידות בינה ומשפחת כהן והרגישות שלה לסבל, אליס הציעה להם מקלט והחביאה אותם בארמונה. מאוחר יותר, הצטרף אליהם עוד בן שלא הצליח לעשות את הדרך למצריים ונאלץ לחזור לאתונה.

בהמשך, הגרמנים החלו לחשוד בנסיכה והיא תושאלה ע"י הגסטפו, בנקודה זו היא סיכנה ממשית את חייה וחיי משפחתה. אליס הגיעה לנקודת סיכון מאוד גבוהה אך בכדי להתחמק, אליס השתמשה בכך שהיא כבדת שמיעה והעמידה פנים שהיא לא מבינה את השאלות. בסופו של דבר הגסטפו עזבו אותה לנפשה, ומשפחת כהן נשארה בחיקה של אליס עד השחרור.

ציטוטים:

הנסיך פיליפ בנה של אליס אמר בטקס הוקרה לאמו (שבו היא הוכרזה כחסידת אומות עולם):

"במבט לאחור, מעשה ההתנגדות הזה עשוי להראות חריג, אך אני מאמין כי בשום שלב מעשיה של אמי לא נתפסו בעינייה כחריגים או יוצאי דופן. היא ראתה בכך מעשה אנושי לחלוטין כלפי אנשים אחרים שהיו במצוקה. עליכם לזכור שאמי הייתה מודעת היטב לרדיפת היהודים על ידי הנאצים."

"השואה הייתה האירוע הנורא ביותר בתולדות העם היהודי והיא תישאר בזיכרונם של כל הדורות שיבואו. על כן, זוהי מחווה מרגשת ביותר שמונצחים כאן גם אלפים רבים של לא-יהודים, כמו אמי, שהזדהו עם סבלכם ועשו את המעט שביכולתם על מנת להקל על הזוועה."

"אנחנו יכולים לא לאהוב אנשים מסוימים בתור בודדים, אנחנו יכולים לחלוק על דעותיהם הפוליטיות, אך לעולם אין זה מקנה לנו את הזכות להכפיש את כל הקהילה שלהם רק בגלל מוצאם האתני או הדתי."

<http://www.yadvashem.org/he/righteous/stories/princess-alice/princess-alice-ceremony>

סיפרה טהורה, נזירה בכנסייה:

"משאלתה האחרונה הייתה להיקבר בכנסייה בה נקברה דודתה, הדוכסית אליזבת, שהקימה את הכנסייה".

<http://m.nana10.co.il/article/1213371?sid=120&pid=55&service=10tv>

מתוך מכתבו של דמוסתין פוריס (Demosthene Pouris) ליד ושם, אוגוסט 1992:

"כאשר החלה רדיפת היהודים על ידי הגרמנים, הנסיכה אליס ביקשה לדעת מה עלה בגורלה של משפחת כהן. לאחר שנודע לה על ידי חברים ועל ידי אחת מנשות החצר שלה, גברת וירגיני סימפולוס על מצוקתן של גברת כהן ובתה הצעירה טילדה היא החליטה לארח את שתיהן בביתה או למעשה להסתירן בביתה, על כל הסכנות שהשתמעו מכך."

"אני הייתי האדם היחיד שהותר לו על ידי הנסיכה לבקר את משפחת כהן ורק מעגל מצומצם מאוד של אנשים שהיו נאמנים לה ידעו את הסוד."

"במהלך התקופה הקשה והממושכת של הכיבוש ביקרתי את בני משפחת כהן בדירה, עזרתי להם לשמור על קשר עם העולם החיצון, ערכתי סידורים בעבורם ועודדתי את רוחם. העברתי להם גם את הכספים שאח שלהם שלח אליי ממצרים."

<http://www.yadvashem.org/he/righteous/stories/princess-alice/demosthene-pouris-letter>

מקורות מידע:

יד ושם- הצלה בארמון המלכה :

http://www.yad-vashem.org.il/yv/he/righteous/stories/princess_alice.asp

<http://www.yadvashem.org/he/righteous/stories/princess-alice>

יוון, בתוך : ישראל גוטמן, **האנציקלופדיה של השואה**, ספריית פועלים בע"מ 1990 (עמ' 566)

(566)

טוטאליטריות ושואה : ישראל גוטמן (יד ושם) 2009 (עמוד 297)

http://www.ighs.co.il/?page_id=17

<http://www.zur-moshe.co.il/gallery/category/174/%D7%A8%D7%A7%D7%A2-%D7%A2%D7%9C-%D7%99%1>

[D7%94%D7%93%D7%95%D7%AA-%D7%99%D7%95%D7%95%D7%9F.aspx](http://www.zur-moshe.co.il/gallery/category/174/%D7%A8%D7%A7%D7%A2-%D7%A2%D7%9C-%D7%99%1%D7%94%D7%93%D7%95%D7%AA-%D7%99%D7%95%D7%95%D7%9F.aspx)

1. סמן את נקודת הבחירה של הדמות המרכזית.

לשמור על המעמד שלה ושל משפחתה לשמור על נאמנותה לשלטון או לשמור על עקרונותיה ומוסרה האישי.

2. חשבי על השיקולים שהפכו את הבחירה לדילמה מוסרית - מהן האפשרויות? מה הופך כל אפשרות להגיונית?

הייתה מאוד נאמנה לשלטון, בגלל שהייתה קרובה למקורות הכוח בשלטון. אליס שימשה דוגמה לנתיניה. המעשה שלה יכול היה לשמש דוגמה "רעה" כי היא בעצם התנגדה לשלטון הגרמני שנחשב חטא גדול באותה התקופה. זה יכול ליצור הרבה מחלוקות והרבה התנגדויות. מנגד לכך, עוד לפני המלחמה היה בית המלוכה היווני מיווד מאוד עם משפחתו של חיימקי כהן שהיה יהודי וחבר הפרלמנט לשעבר. בנוסף לאליס הייתה רגישות לסבל.

3. החלט מה האפשרות הנכונה ביותר בעיניך והסבר מדוע ההיגיון מאחורי אפשרות זו חזק יותר מההיגיון שתומך באפשרויות האחרות.

ההחלטה ההגיונית היא לא להסתכן ולסכן את המעמד שלה ושל משפחתה ומעבר למעמד את החיים שלה ואת חיי הסובבים אותה. כנגד ההיגיון, אני מסכימה עם פעולותיה של אליס לפעול עפ"י המוסר והעקרונות שלך. למעשה לדאוג למצפון ולשקט האישי שלך ולפחות לנסות להציל חיים.

4. נסחי את עמדתך בפסקה אחת בה תציגי את הדילמה, האפשרויות, השיקולים השונים, הבחירה הנכונה בעינייך וההסבר לבחירה זו

בשנת 1943 ניצבה הנסיכה אליס באתונה בפני דילמה מוסרית קשה. היא נאלצה לבחור בין לשמור על עקרונותיה ומוסרה האישי ולהסתיר את משפחת כהן או לשמור על המעמד שלה ושל משפחתה, לשמור על נאמנותה לשלטון ולא להסתכן, מאחר ובאותה תקופה אליס הייתה מאד נאמנה לשלטון בגלל שהייתה קרובה למקורות הכוח בשלטון והמצב היה והמצב היה שהמעשה שלה יכול היה יכול לשמש דוגמה "רעה" כי היא בעצם התנגדה

לשלטון הגרמני שנחשב חטא גדול באותה התקופה. זה יכול ליצור הרבה מחלוקות והרבה התנגדויות.

מצד אחד אליס נטתה לבחור בלשמור על עקרונותיה ומוסרה האישי ולהסתיר את משפחת כהן, מפני שככה הייתה מצילה 3 נפשות והייתה מתנהלת לפי העקרונות והמוסר שלה ולמעשה הייתה דואגת למצפון ולשקט האישי שלה, אבל מהצד השני גם היה סיכון שיתפסו אותה ובכך היא מסכנת את המעמד שלה ושל משפחתה ואת חייה ואת חיי הסובבים אותה. בלשמור על המעמד שלה ושל משפחתה, לשמור על נאמנותה לשלטון ולא להסתכן, לעומת זאת, לא היתה תקווה להצליח להציל אותם, אבל גם לא היה בה סיכון לכך שיתפסו אותה ותסכן את המעמד והחיים. לדעתי אליס צדקה כאשר בחרה בלשמור על עקרונותיה ומוסרה האישי ולהסתיר את משפחת כהן. לדעתי במצב כזה נכון לפעול לפי המוסר שלי, שהוא לדאוג לאחרים שבמצב סכנה לפני דאגה לעצמי.

דף משוב עמיתים לסיפור דילמה / מאי בן ציון

שם: מאי בן ציון כיתה: י"א אלון

של מי התוצר: מיכל קושמרו, סהר משה ולינור שליו

נושא העל של הסיפור: מצילים / חסידי אומות העולם

בקצרה - מהו הרקע של הסיפור?

עד 1924 יוון היתה מלוכה. ב-1941 גרמניה ואיטליה החלו בכיבוש, ולאחר שנתיים, גרמניה לבדה כבשה את כולה. היא החלה מצוד אחר היהודים, שחיו שם בהמונים לפני הכיבוש. סיפור ההצלה עצמו החל בשנת 1943, שהייתה שנת הכיבוש הגרמני. התהליכים שהתקשרו לתקופה הם המעבר משלום למלחמת עולם והתהליך שהיהודים עברו - מאמנציפציה להשמדה. הם גם מתקשרים לפתרון הסופי (השמדה ורצח עם ליהודים). ברקע גם כתוב על הנסיכה אליס, שהייתה ממשפחת מלוכה באתונה, בעלת קשרי אצולה בבריטניה, מה שהביא לה המון כבוד וכוח.

מי הדמות הראשית? מה ידוע עליה?

הדמות הראשית היא הנסיכה אליס, שבעקבות פעולותיה נחשבת לחסידת אומות עולם. ידוע עליה כי היא הייתה חירשת, והייתה בעל מעמד גבוה מאוד - הייתה חלק ממשפחת מלוכה. היא חיה באתונה, והיו לה קשרים משפחתיים חזקים וטובים עם משפחות אצולה באזור בריטניה. אליס הייתה רגישה מאוד לסבל האנושי, עקב החרשות שלה, מה שגרם לערער על דרך התנהלותו של השלטון.

מה היתה הדילמה המרכזית בסיפור? מדוע זו היתה דילמה?

הדילמה המרכזית בסיפור היא של הנסיכה אליס - היא הייתה צריכה לבחור בין הנאמנות שלה לשלטון והמעמד שלה לבין העקרונות המוסריות והאנושיות שלה. האם להציל את חייהם של בני המשפחה ולתת להם מקום מסתור, או שמא לשלוח אותם לדרכם (וכנראה אל מותם)? אם תבחר לפעול לפי העקרונות שלה, היא עלולה לאבד את תואר האצולה והמעמד שלה ושל משפחתה, ואף את חייה. בנוסף, היא הייתה עלולה לשמש דוגמה רעה לאזרחים עליהם שלטה, כי באותו זמן, מעשה כזה היה נחשב לפשע אסור שהיווה התנגדות לשלטון.

נקודות לשימור:

[מפרגנות, קונקרטיות, ירידה לפרטים]

1. הרקע מאוד מובן ותורם להבנה של הסיפור - במיוחד בגלל שהכיבוש הגרמני של יוון הוא לא סיפור מוכר במיוחד.
2. הסיפור נכתב ונוסח בצורה מעניינת שאותי סקרנה לדעת מה קורה בהמשך במהלך הקריאה שלי. כתבתן את הסיפור בצורה מסקרנת ומעניינת, שגרמה להזדהות עם הדמויות.
3. הדילמה בסיפור מאוד ברורה וקל לזהות אותה. היא כתובה בצורה ישירה ולא מתחכמת ולכן קל מאוד לזהות ולהבין אותה.

4. ניכר מכתבתכן שהבנתן את הסיפור, הכתיבה הייתה מאוד מפורטת ומעמיקה, לא חסכתן בפרטים.

נקודות לשיפור:

[לא פוגעות, לא קובעות מה לא טוב אלא מה יהפוך את התוצר לטוב יותר]

1. להעלות טיפה את המשלב הלשוני והניסוח. למשל, אולי במקום להתחיל את הסיפור ב'הייתה נסיכה באתונה...' לחשוב על משפט פתיחה אחר שהניסוח שלו שונה.
2. למרות שהרקע מאוד ברור, הייתי ממליצה להוסיף אולי טיפה יותר מידע על הנסיכה עצמה.
3. לדעתי כדאי להוריד חלק מהתאריכים והשנים ברקע. זה אמנם מדויק אבל מרגיש קצת עמוס מהבחינה הזאת.
4. קצת הרגיש לי שמה שכתבתן בסיום חוזר על עצמו. הכוונה היא שלמשל, כתבתן בשתי הפסקאות שהיא סיכנה את חייה ואת חיי המשפחה שלה.

דף משוב עמיתים לסיפור דילמה

שם: עדי דדון

כיתה: אלון

של מי התוצר: מיכל קושמרו וסוהר משה

נושא העל של הסיפור: מצילים / חסידי אומות העולם.

בקצרה - מהו הרקע של הסיפור?

הרקע מתחיל ב-1940-1943 באתונה כאשר גרמניה כבשה את כל יון ובאותו תקופה התחילה הפתרון הסופי (רצח עם) מדובר על סיפור הצלה אשר נסיכה בשם אליס שחייה במשפחת מלוכה באתונה הייה לה המון כוח בגלל הקשר המשפחתי עם משפחת האצולה בבריטניה וגרמניה, היא הייתה במעמד מאוד גבוה. ליס הייתה חרשת מלידה ולכן הייתה מאוד רגישה לכל הסבל האנושי.

מי הדמות הראשית? מה ידוע עליה?

הדמות הראשית היא אליס, אליס היא נסיכה ממשפחת מלוכה באתונה היא נמצאת במעמד גבוה מאוד. והיא עבדה למען הצלב האדום השוודי והשוויצרי בגלל קרבתה למקורות הכוח, גם אם חשבה שמשהו לא נכון, היא לא בדיוק יכולה להביע את דעתה. אליס חרשת מלידה לכן היתה רגישה לסבל אנושי, אליס התחנתה עם נסיך יווני בשם אנדרו וילדה 5 ילדים. אליס אשר הכירה משפחה יהודית הייתה צריכה לבחור בחירה קשה ביותר.

מה היתה הדילמה המרכזית בסיפור? מדוע זו היתה דילמה?

הדילמה הייתה האם להחביא את משפחת כהן היהודיה מהשלטון ובכך לא יפגעו בהם או לתת לשלטון להרוג אותם ולא לעזור להם. הסיבה לכך שזו הייתה דילמה בגלל שאליס היתה בעצם לבחור בין המעמד שלה, של משפחתה והנאמנות שלה לשלטון, לבין העקרונות שלה, המוסר האישי שלה ונאמנות לעצמה. עצם העובדה שהיא הייתה נסיכה והיו תחתייה נתינים, היא שימשה דוגמא. המעשה שלה יכול היה לשמש דוגמא "רעה" כי היא בעצם התנגדה לשלטון הגרמני שנחשב חטא גדול באותה התקופה. זה יכל ליצור הרבה מחלוקות והרבה התנגדויות.

נקודות לשימור:

1. הסיפור לא מפורט וארוך מידי ולפי דעתי זה טוב. בגלל שלפעמים הקוראים יכולים לאבד את הסיטואציה בגלל שהיא מתמשכת יותר מידי.
2. הסיפור מחולק לנקודות ופסיקים וזה מצוין לפעמים כשאנחנו קוראים סיפור אנחנו משתמשים הרבה במילה ו.. אפשר לראות המון נקודות זה עוזר לקורא להבין הרבה יותר טוב את הטקסט.
3. הרקע מאוד טוב עוזר להבין טיפה מה התקופה שהסיפור מסופר מה קרה באותה שנה מי זו אליס ועוד.

נקודות לשיפור:

1. לדעתי התוצר שלכם יהפוך ליותר טוב אם תרחיבו טיפה את הסיום של הסיפור כדי להתת לקורא יותר מידע על התוצאה וגם כדי להשוואות את החלקים. כלומר, החלקים של רקע גוף וסוף אמור להיות בערך שווים בכמות. כדי לעזור לקרוא להבין יותר טוב את הסיפור
2. לדעתי התוצר שלכם יהפוך ליותר טוב אם תורידו טיפה תאריכים כדי לא בלבול את הקורא עם המון מספרים ואירועים, כדי לכם להתמקד בתקופה של האירוע הספציפי ולא מה שמסביב.

ההתנעל פתחוד על פתחודים

תאכלוסיה היתחודית בערי ינון לפני השואה ותחריח(1)

מספר היתחודים בשנת 1947	שנלחו למחנות %	מספר	מספר היתחודים בשנת 1940	המקום
74	94%	2,692	2,882	ת"כ תראקיה
33	97%	970	1,000	דימיטריב
3	81%	160	197	נמח אורסטילדח
4	91%	150	165	אלכסנדרופוליס
28	96%	819	850	קומטיני
6	93.5%	561	600	קסטני
-	80%	32	40	סופלי
2306	82%	51,162	62,800	ת"כ מקדוניה
42	82%	1,800	2,200	סוואלה
39	65%	780	1,200	דומח
0	99%	596	600	קרט
1,930	81.5%	46,091	56,500	שאלוניקי
0	100%	50	50	לנדח
35	0%	0	50	קטריני
131	80%	680	850	וריה
10	60%	30	50	נאוסח
35	85%	763	900	קסטוריה
64	93%	372	400	פלרניה
1,831	15%	405	2,727	ת"כ תסאליה
645	15%	130	882	ווליס
726	19%	225	1,175	לריסה
360	10%	50	520	טריקלה
100	0%	0	150	קדריצה
5,100	47%	1,780	3,850	ת"כ יון תיבשתית
170	49.5%	90	350	כלקוס
4,930	48%	1,690	3,500	אתונה
182	23.7%	90	379	ת"כ פלומניסוס
152	26.7%	90	337	פטרח
30	0%	0	42	אגריניון
238	92%	2,384	2,584	ת"כ איפולוס
163	95%	1,860	1,950	יניח
15	69%	172	250	פרונוח
60	91%	352	384	אריסח
679	80.3%	4,072	4,971	ת"כ אייס
185	90%	1,800	2,000	קורפו
275	0%	0	275	וקינתוס
7	74%	260	350	כניח
0	??	??	26	תרכליון
200	91%	2,000	2,200	רודוס
12	90%	12	120	קוס
10,401	78%	62,585	80,163	ת"כ כללי

(1) תועלה חוכח על ידי משה תליון בתובסט על חספר שאלוניקי עיר וחס בישוראל, חסכר לחקר יהדות שאלוניקי ותחרי, ירושלים - תל-אביב, תשכ"ו - 1967, עמ' 322.
(2) לא כולל את תיפוליס, שחח חוד כן תמחנת ליוון ועלו שירות לנרץ או תיגוד לנרצות אחרות, או עלו מיון לנגי 1947.

רקע

1943 - 1945

יוון, אתונה

הנסיכה אל'ס סון פאטנברג
נסיכה באתונה, בת למשפחת אצולה.

משפחת כהן
חימקי, רחל וחמשת הילדים

ברוב ארופה המצוב עם הי הודים
התחיל והסיפור לפני קורה בתחילת
המצוב עם הי הודים ביוון, 1943

חיבים לברוח!

תחושת מחויבות

הפעל

במכנה

"השואה היתה האירוע הנורא ביותר בתולדות העם היהודי והיא תישאר בזיכרונם של כל הדורות שיבואו. על כן, זוהי מחווה מרגשת ביותר שמונצחים כאן גם אלפים רבים של לא-יהודים, כמו אמרי, שהזדהו עם סבלכם ועשו את המעט שביכולתם על מנת להקל על הזוועה."

(אתר יז ושס)

בכה אליים תבחר?

הצילו!

מזטע ית...
אמא זא!
דנעלמו

עקבותיהם

חריטה!

ההסטורו

פכה

אליס בתחלקת

הצלה והצלה

"במבט לאחור, מעשה ההתנגדות הזה עשוי להראות חריג, אך אני מאמין כי בשום שלב מעשיה של אמי לא נתפסו בעיניה כחריגים או יוצאי דופן. היא ראתה בכך מעשה אנושי לחלוטין כלפי אנשים אחרים שהיו במצוקה. עליכם לזכור שאמי היתה מודעת היטב לרדיפת היהודים על ידי הנאצים."

(אתר יז ושס)

תובנות שלי מסמינר משואה

בסמינר הגעתי לכמה תובנות שלא חשבתי עליהן קודם. אחת מהן היא שלא צריך לתת ביקורת על החלטה מסוימת במצב קיצוני, כי במצב כזה, אין זמן לחשוב ולשקול את הסיטואציה מחדש. הכל צריך להעשות מהר ובלחץ מסוים. ולכן קורה שהחלטה מסוימת, מתפרשת כלא נכונה אבל אי אפשר באמת לשפוט את מי שהחליט אותה במצב קיצוני מסוים. בנוסף, הבנתי שהרבה פעמים אנחנו לא מצליחים להבין איך זה שרוב העולם שראה מה שקרה בשואה, לא עשה דבר. אבל למעשה, אחרי הסמינר, הבנתי פחות או יותר כמה זה מורכב. כמה זה קשה ומסובך, ושאיני עצמי לא הייתי יכולה להיות חסידת אומות עולם. הצלחתי להבין יותר את הדילמה. ועוד משהו שתפס אותי, זה שרוב הרוצחים במלחמה, גם אלה שרצחו בדם קר הם אנשים רגילים שהסיטואציה השתלטה עליהן. זה משהו שממש היה לי קשה לתפוס, אך שהסתכלנו בכיתה על כמה דילמות, הבנתי את זה יותר לעומק.

היום בסיור קיבלנו כל קבוצה דף עם סיפור ושאלות, נתקלנו בסיפור על תקיעת השופר בחג ראש השנה במחנה ההשמדה אושוויץ. נורא התחברתי לסיפור הזה, כמה זה חיזק אותם לשמוע את תקיעת השופר בחג משום שזה גרם להם להרגיש בטוחים ונתן להם תקווה. הדילמה האם לחגוג את החג ולהסתכן בכך שאתה עלול למות מפני שאתה עושה משהו ש"אסור" לעשות היא דילמה קשה שאין לה תשובה. ריגש אותי מאוד לקרוא איך הרב במחנה היה אמיץ וחזק מספיק בכדי לתקוע בשופר, ולתת לנערים הצעירים תקווה שיהיו עוד ימים טובים. שאלה שחשבתי עליה היא מה חיזק את הרב כל כך לעשות צעד כל כך אמיץ שמסכן את חייו וחיי הנערים? והאם ידע שיהיו לכך השלכות?

התובנות שלי מהסמינר בנוסף לשיעורים גרמו לי להבין, בזמן מצבי קיצון היו דילמות נורא קשות לא פשוטות עם השלכות כבדות ומשמעותיות ברגע האמת, אנשים שבעצם לקחו חלק ברצח המוני לא עשו זאת בכוונה תחילה, לא מתוך רוע או סדיזם.

האנשים שלקחו חלק מההרג ההמוני לא עשו זאת על מנת להיות רוצחים, ישנם מספר גורמים ותכונות שיכלו לעשות זאת: מתוך קרייסיטיות, מתוך ציות לסמכות נאמנות לשלטון, לא היה להם מה להפסיד, היו צריכים להיות חסרי מצפון וקרי רוח, קשיחות, מצב כלכלי בעייתי, אמיצים, חזקים, עם זאת נכנעו ללחץ, הושפעו בקלות.

האנשים שמבצעים פעולות הרג, עמדו במצב לא קל הם לא חסרי רגש והיו גם רבים שעשו זאת מכניעה ללחץ. הם מתמודדים עם מצפון, אשם ולרבים היה קשה לבצע פעולות כאלו.

כל אחד התמודד עם מצבי הקיצון והדילמות בצורה שונה, בחירות שונות וויתורים שונים. אם זה בחייו, בחיי אחרים, עקרונותיו ומוסר או נאמנותו.

בזמן הסמינר העלנו מספר דילמות במצב קיצון ובחירות והשלכות, מי נחשב לרוצח ומי נחשב לגיבור. מה גורם לך להחשב כרוצח או כגיבור, והבנתי שהכל תלוי מאיפה ואיך את מסתכל על זה.

לפי מה מזוהה אדם? ישנם מספר דברים למשל, לפי שם, בית, מגורים, משפחה, מצב כלכלי, חברה, חברים, מראה(שיער, לבוש), שפה. חינוך, דת, ערכים.

אך במחנות לקחו מהם הכל, והדבר היחיד שאולי נשאר להם הם הערכים שהכירו.

הבנתי איך קרה רצח המוני בעצם.

על מנת שיהיה רצח המוני, צריך שיהיו רוצחים, קורבנות ואחרים- שהם משתפי פעולה, מצילים, העומדים מהצד.

(קבוצת המצילים)-

למי מגיע התואר חסידי אומות עולם

התואר חסיד אומות עולם ניתן בדרך כלל למי שאינו יהודי ופעל למען הצלת היהודים בתקופת השואה תוך סיכון חייו. צריך עדות על מנת להיות חסיד עולם.

המצילים, היו מסכנים המון ועמדו בפני דילמות יומיות קשות מאד והשלכות מסוכנות. היו מסכנים את חייהם, את משפחתם ואת האנשים מסביבם.

(משתפי הפעולה)-

גם אנשים שחיו ביחד עם יהודים ביצעו רצח ואלימות כלפי יהודים, שכנים ו"חברים" בזמן המלחמה השתתפו בביצוע אלימות והרג.

-הסיבות לשיתוף הפעולה:

1)אנטישמיות.

2)חמדנות לרכוש היהודי.

3)זיהוי היהודים עם קומוניזם.

(העומדים מהצד)-

מה המחיר להתערבות?מסכן את עצמו ומשפחתו. למה וכמה זמן אתה חשוף?מה אתה יודע.

הרוב הדומם העומדים מהצד.

מצוקה בגלל המלחמה- היה מחסור במצרכים בסיסיים, בגלל המצוקה היו אדישים לגורל היהודים.

פחד מפני הגרמנים- פחדו מהסמכות הגרמנים אילצו אותם לדווח על כל ילד איש או אישה יהודיים.

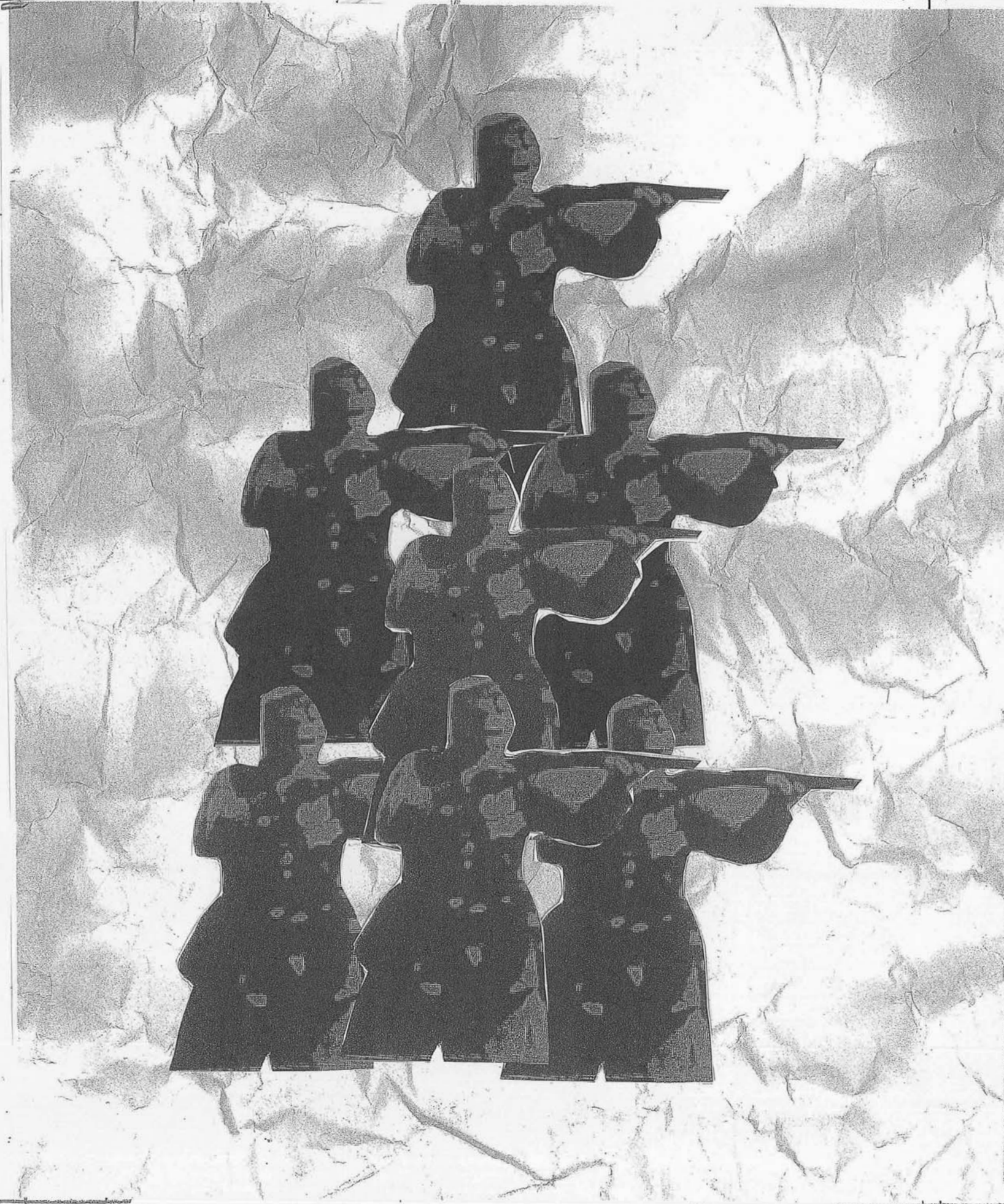
הבעת עמדה - הנסיכה אליס

ביוון בשנת 1943 הנסיכה אליס פון באטנברג מצאה את עצמה עומדת מול דילמה מוסרית קשה. לאליס היו שני אפשרויות בהן יכלה לבחור, אך הדילמה הייתה קשה כיוון שבאותם השנים הגרמנים כבשו את יוון, וב-43' החל מצוד על יהודי יוון. הדילמה של אליס הייתה האם להציל משפחה יהודית של חבר פרלמנט לשעבר חיימקי כהן שהיה מיווד עם בית המלוכה היווני שנפטר והותיר את משפחתו, אישתו והילדים שניסו לתפוס מחסה מהגרמנים בעת השמדת היהודים, לבין שמירתה והגנתה על משפחתה ומקומה בשלטון. כיוון שאליס הייתה במעמד גבוה והיו לה קשרים בשלטון הבחירה הייתה בחירה גורלית, היכלה להשפיע על גורלה וגורל משפחתה. השיקולים באמת היו קשים ואפשר להבין זאת בצורה מובהקת וברורה. לאליס הייתה אפשרות להגן על מקומה בשלטון ולשמור על משפחה, אך הייתה לה גם אפשרות להציל את המשפחה היהודית ולכן השיקולים היו לכאן ולכאן. האפשרות שאליס תבחר לשמור על מקומה ולשמור על משפחתה אכן נראת הגיונית כיוון שהיא במעמד גבוה ומכובד, ולסכן את הכיסא שלה ואת משפחתה במצב קיצון שכזה, המסכן חיי אדם הקרובים לה אכן דבר שאולי לחלק מהאנשים לא יעלה על דעתם. נוסף על כך לאליס היה רגישות לסבל אנושי והיא הייתה נאמנה ללב שלה, ולמוסר האישי שלה ולכן השיקול שלה נטה גם להצלת משפחתו של חיימקי. אליס הרגישה שהיא צריכה ללכת אחרי ליבה ובחרה באפשרות הצלתה של משפחת כהן.

לדעתי הבחירה שביצעה אליס הייתה בחירה אמיצה, ובעיניי היא גיבורה אמיתית. בנוסף, מפני שהתוצאות בסופו של דבר היו לטובה הבחירה שלה הייתה נכונה, ואליס הלכה אחרי מה שהיא מאמינה בו שזה הלב שלה, עקרונותיה ומוסרה הרגשי והאישי. אומנם, חשוב לי לציין שאני בעצמי ניצבת כאן מול דילמה כיוון שאני לא ממש יכולה להחליט מה מבין שני האפשרויות היא הנכונה ביותר, אך ליבי נוטה יותר לאפשרות הראשונה הצלת משפחת כהן.

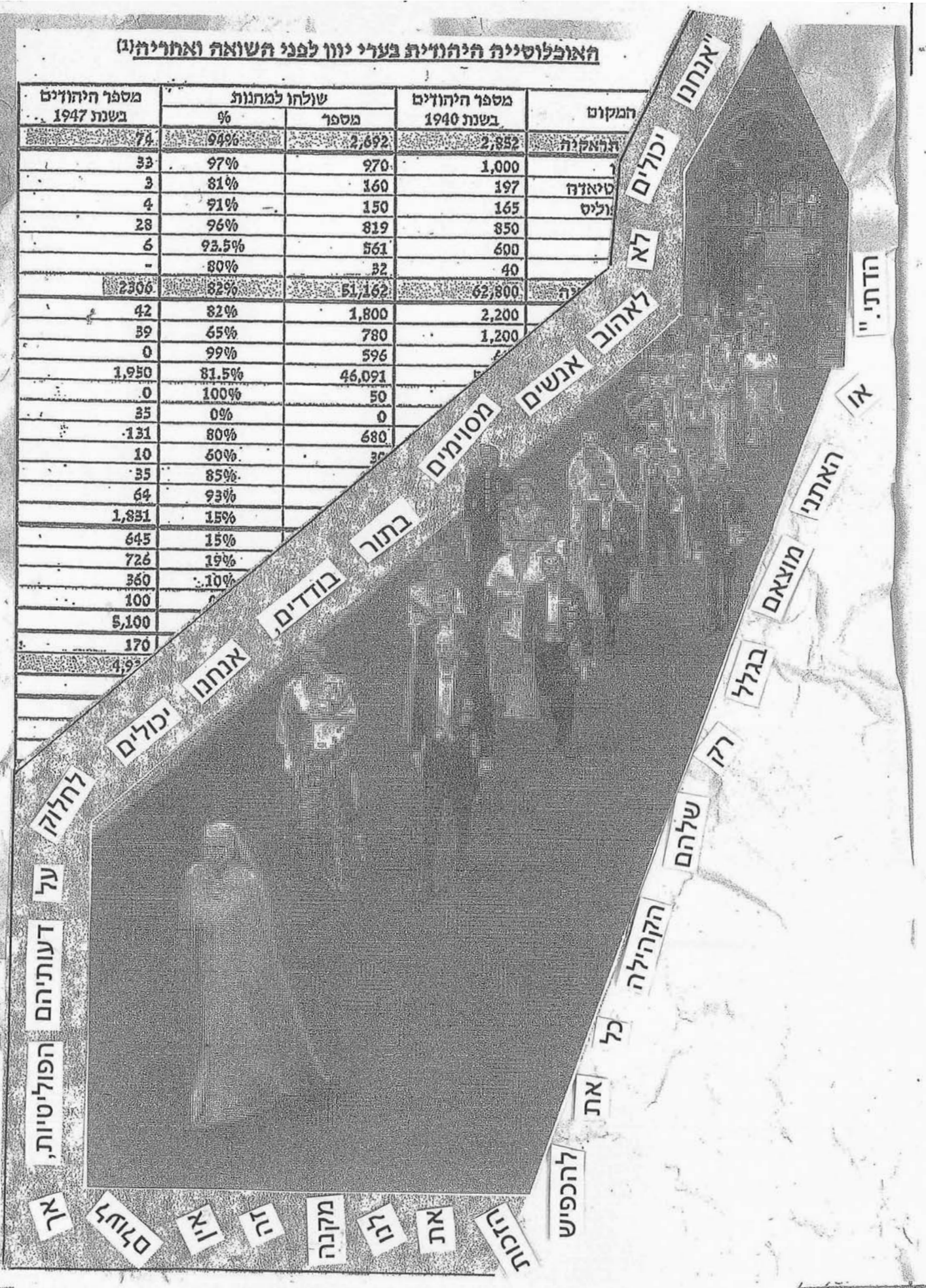
פסקת עמדה - מיכל קושמרו

בשנת 1943 ניצבה אליס פון פאטנברג בפני דילמה מוסרית מסובכת במצב קיצוני. היא נאלצה לבחור בין לעזור לחבריה היהודים ולהחביא אותם לבין להעלים עין ולהתכחש אל מצוקתם. מאחר ובאותה תקופה, זו הייתה עבירה חמורה מאוד להחביא יהודים, הדילמה הייתה מאוד קשה. אם הייתה מחביאה אותם מהגרמנים, היא הייתה צריכה לשאת בהשלכות ובסיכון שהגרמנים יגלו אותם, ירצחו את משפחת כהן ויעמידו אותה (אליס) ואת משפחתה לדין קשה מאוד שרוב הסיכויים שיאבדו את חייהם בסופו או את מעמדם הגבוה. אך היא הייתה מרגישה טוב עם כך שעשתה כל מה שהיא יכולה בכדי להציל את חבריה ובנוסף יכול להיות שהייתה מצליחה. מצד שני אם לא הייתה מחביאה את משפחת כהן, היא הייתה מרגישה נורא עם עצמה ואולי לא הייתה יכולה לחיות עם עצמה בשלום בידיעה שיכלה להציל את חבריה ובחרה להתכחש אליהם. אך לפחות חייה וחיי משפחתה לא היו עומדים על הכף והיא לא הייתה צריכה לסכן את מעמדה. לדעתי במצב כזה, אליס לא עשתה את הבחירה הנכונה, למרות שכביכול היא הצליחה בסופו של דבר במטרתה. היא לקחה יותר מדי סיכונים, בכדי לשרת את המוסר האישי שלה וכדי שתוכל לחיות עם הבחירה שלה היא בחרה בלהציל את חבריה, ובכך היא סיכנה לא רק את עצמה, אלא גם את משפחתה וזה לדעתי לא נכון. ההשלכות היו עלולות להיות גדולות מדי לשני הצדדים.

האוכלוסייה היהודית בערי יוון לפני השואה ואחריה (ג)

המקום	מספר היהודים בשנת 1947	שולחו למחנות		מספר היהודים בשנת 1940
		%	מספר	
הרחקיה	74	94%	2,692	2,852
	33	97%	970	1,000
	3	81%	160	197
	4	91%	150	165
	28	96%	819	850
	6	93.5%	561	600
	-	80%	32	40
ה	2306	82%	51,162	62,800
	42	82%	1,800	2,200
	39	65%	780	1,200
	0	99%	596	600
	1,950	81.5%	46,091	56,300
	0	100%	50	50
	35	0%	0	0
	131	80%	680	850
	10	60%	300	500
	35	85%	1,350	1,600
	64	93%	2,400	2,600
	1,831	15%	6,900	46,000
	645	15%	2,400	16,000
	726	19%	2,700	14,000
	360	10%	1,300	13,000
	100	0%	0	0
	5,100	0%	0	0
	170	0%	0	0
	493	0%	0	0

האנשים האלה הם
האנשים האלה הם
האנשים האלה הם

"אפקה הצומד מרצד"

אוקייס
אויסה
אוס לאו
אופס

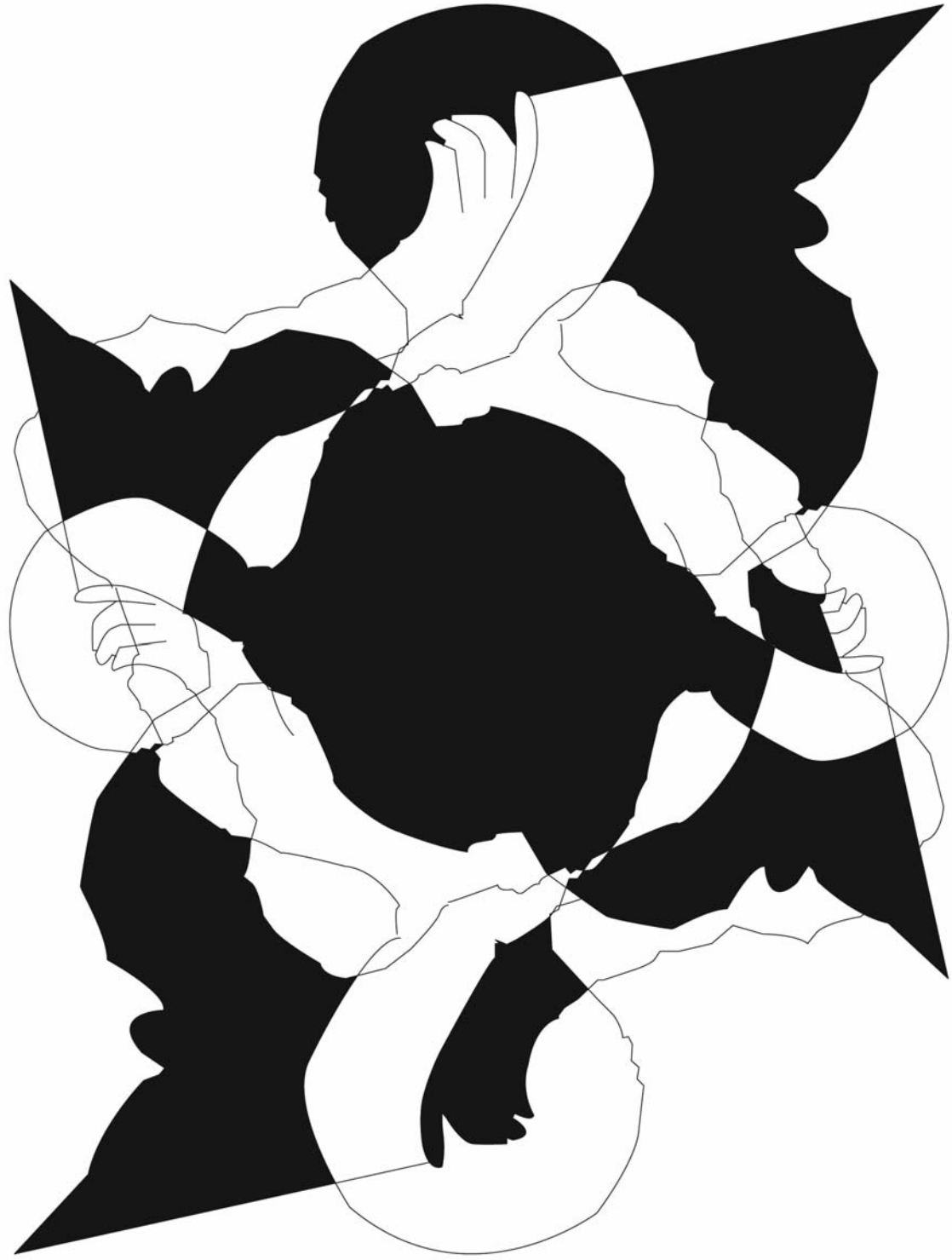
מה היית
מצפה
שיעשו בשבילי?

האויסר שלי

השוואה היתה האירוע הנורא ביותר בתולדות העם היהודי והיא תישאר בזיכרונם של כל הדורות שיבואו. על כן, זוהי מחווה מרגשת ביותר שמונצחים כאן גם אלפים רבים של לא-יהודים, כמו אמי, שהזדהו עם סבלכם ועשו את המעט שביכולתם על מנת להקל על הזוועה. - בנה של איס הנסיכה

"במבט לאחור, מעשה ההתנגדות הזה עשוי להראות חריג, אך אני מאמין כי בשום שלב מעשיה של אומי לא נתפסו בעיניה כחריגים או יוצאי דופן. היא ראתה בכך מעשה אנושי לחלוטין כלפי אנשים אחרים שהיו במצוקה. עליכם לזכור שאמי היתה מודעת היטב לרדיפת היהודים על ידי הנאצים."

סוף חלופי - הנסיכה אליס

ביוון בשנת 1943 הנסיכה אליס פון באטנברג מצאה את עצמה עומדת מול דילמה מוסרית קשה. לאליס היו שני אפשרויות בהן יכלה לבחור, אך הדילמה הייתה קשה כיוון שבאותם השנים הגרמנים כבשו את יוון, וב-43' החל מצוד על יהודי יוון. הדילמה של אליס הייתה האם להציל משפחה יהודית של חבר פרלמנט לשעבר חיימקי כהן שהיה מיודד עם בית המלוכה היווני שנפטר והותיר את משפחתו, אישתו והילדים שניסו לתפוס מחסה מהגרמנים בעת השמדת היהודים, לבין שמירתה והגנתה על משפחתה ומקומה בשלטון. כיוון שאליס הייתה במעמד גבוה והיו לה קשרים בשלטון הבחירה הייתה בחירה גורלית, היכלה להשפיע על גורלה וגורל משפחתה. השיקולים באמת היו קשים ואפשר להבין זאת בצורה מובהקת וברורה. לאליס הייתה אפשרות להגן על מקומה בשלטון ולשמור על משפחה, אך הייתה לה גם אפשרות להציל את המשפחה היהודית ולכן השיקולים היו לכאן ולכאן. האפשרות שאליס תבחר לשמור על מקומה ולשמור על משפחתה אכן נראת הגיונית כיוון שהיא במעמד גבוה ומכובד, ולסכן את הכיסא שלה ואת משפחתה במצב קיצון שכזה, המסכן חיי אדם הקרובים לה אכן דבר שאולי לחלק מהאנשים לא יעלה על דעתם. נוסף על כך לאליס היה רגישות לסבל אנושי והיא הייתה נאמנה ללב שלה, ולמוסר האישי שלה ולכן השיקול שלה נטה גם להצלת משפחתו של חיימקי.

אך לבסוף לאחר התלבטויות ומחשבות ארוכות אליס בחרה להישאר נאמנה לשלטון, לשמור על מקומה בשלטון ולהגן על משפחתה. לאליס היה פחד שמשפחתה תיפגע ולכן החליטה לא לסכן את עצמה ואותם, וזה מה שהביא את אליס לבחור באפשרות להגן עליהם. לבחירתה של אליס היו השלכות כואבות כיוון שבאותם השנים היהודים נרדפו על ידי הגרמנים וב-43', כגרמניה כבשה את כל יוון לאחר שאיטליה נכנעה במהלך הפתרון הסופי, רדיפתם והשמדתם של היהודים הגיעה ליוון ובעקבות ההחלטה הקשה שאליס ביצעה נתפסו על ידי הגרמנים משפחת כהן שניסתה לברוח מפניהם. משפחת כהן המסכנה נפלה לידיהם של הגרמנים הנאצים וככל הנראה ההשלכות היו שליליות ולא חיוביות. לאליס הייתה את היכולת והאפשרות ללכת אחרי ליבה ולא לתת ל"כיסא" לנצח ושהשלכות הבחירה שביצעה בעניין משפחת כהן יהיו לטובה ולא לרעה. ובסופו של יום, אליס לא בחרה ללכת אחרי ליבה ומוסרה האישי היכלו להציל את משפחת כהן.

סוף חלופי - הנסיכה אליס

הנסיכה אליס, בת למשפחת מלוכה ביוון, שמעה על המצוקה של משפחתו של חיימקי כהן, שהיה יהודי וחבר הפרלמנט לשעבר שהיה מיודד עם משפחת המלוכה של אליס, ונפטר. הוא השאיר אחריו חמישה ילדים ואת אשתו רחל. בנוי ברחו למצרים ולרחל ולבתה לא היה את הכוח, וכאן הגיעה הדילמה של אליס.

היא הייתה צריכה לבחור האם לשמור על המעמד שלה ושל משפחתה, לשמור על נאמנותה לשלטון שזה דבר שעשתה לא פעם ולא פעמיים כשעבדה למען הצלב האדום השוודי השווייצרי, בתקופה בה גרמניה ובריטניה היו יריבות. אפשרותה השנייה הייתה לשמור על עקרונותיה ומוסרה האישי, ולהציל את משפחתו של חיימקי כהן. אליס הרגישה כי היא שימשה דוגמה לנתיניה, וכי המעשה שלה יכול היה לשמש דוגמה "רעה" כי היא בעצם התנגדה לשלטון הגרמני שנחשב חטא גדול באותה התקופה. דבר זה יכל ליצור הרבה מחלוקות והרבה התנגדויות. בסופו של דבר בגלל הידידות בניהם והרגישות שלה לסבל, הציעה להם מקלט והחביאה אותם בארמונה. מאוחר יותר הצטרף אליהם עוד בן שלא הצליח לעשות את הדרך למצריים ונאלץ לחזור לאתונה.

בהמשך, הגרמנים החלו לחשוך בנסיכה והיא תושאלה ע"י הגסטפו, ובנקודה זו היא סיכנה ממשית את חייה וחי משפחתה. אליס הגיעה לנקודת סיכון גבוהה מאוד. בהתחלה היא הצליחה לגבור על הגסטפו בכך שהשתמשה בהיותה כבדת שמיעה כדי להתחמק מהשאלות. לאחר כמה שבועות בהם הגסטפו עדיין חשדו בה, הם חזרו לעשות חיפוש בארמונה ומצאו את משפחת כהן. משפחת כהן נלקחה ע"י הגסטפו אל מחנה הריכוז חיידרי ושם היא הופרדה, נרצחה, והושמדה. אליס ומשפחתה נעצרו במקום ועלו למשפט, אשר רבים באו לצפות בו. לאחר הבושה והאכזריות שחווי אליס ומשפחתה במהלך המשפט, החליט השופט להטיל גזר דין מוות על אליס, אך משפחתה נשארה בכלא. אליס הוצאה להורג, ובהמשך גם אביה. אמה נשארה בכלא עד סוף שארית חייה.